

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda Ecclesiae Paderbornensis

Dietrich <Paderborn, Bischof>

Paderbornae, 1602

De Sacramentis in genere.

urn:nbn:de:gbv:23-drucke/s-483a-2f-helmst3

ADMINISTRANDORVM SACRAMENTO.

RVM LOCVS.

Non alibi quàm in loco sacro, nisi causa vrgens subfit, Sacramenta administrentur, cuiusmodi semper est in Sacramento extremæ Vnctionis, quæ nõ nisi infirmis, & de quorum periculo vitæ metuitur, conferri debet. Nec in alia quàm parochiali Ecclesia cuiq; propria, nisi sint, qui ex privilegio possint in suis Ecclesijs ea ministrare.

ILLICITAE PACTIONES OMNES
CAVENDAE.

Caveant Pastores diligentissimè ab omni pactione illicita, & contractu Simoniaco in omni ministerio ecclesiastico. Possunt tamen, quod libenter offertur, accipere, & quod ex laudabili consuetudine debetur, post præstitum ministerium exigere.

DE SACRAMENTIS
IN GENERE.

Sacramentum est inuisibilis gratiæ visibilis forma atq; signum, ita, vt eius imaginem gerat, & causa existat. Nam Sacramentum, vt ait S. August. est, in quo sub tegumento rerum visibilium, diuina virtus operatur salutem.

DE MATERIA ET FORMA

Sacramentorum.

1. **I**n omni Sacramento est signum visibile, siue sensibile, hoc est, quod sensu aliquo exteriori deprehenditur, & præcipuè visu & auditu. Et hæc signa constant ex materia & forma: siue, vt dicit D. August. ex elemento & verbo. Accedit, inquit, verbum ad elementum, & fit Sacramentum.

2. **H**æc duo necessaria sunt ad veritatem & integritatem cuiusq; Sacramenti, vt si alterum desit, non possit constare ratio sacramenti. Propterea in sacramentis Pastores diligentes esse debent, vt non ignorent materiam & formam sacramentorum. Hæc enim pertinent ad necessitatem, alia ad solemnitatē quæ tamen prætermittenda non sunt, nisi in mortis & necessitatis articulo.

Instructio

DE EFFECTV.

Effectus Sacramentorum est gratia: licet enim Deus sit author & largitor gratiæ, vt causa principalis, vtitur tamen Sacramentis, vt causa instrumentali. Dum enim Sacramenta adhibentur, ex Christi promissione, institutione, ac virtute passionis eiusdē (nisi obicē ponant) gratia suscipientibus confertur pro diuersitate sacramentorum diuersa.

DE CHARACTERE

Alius est effectus Sacramentorum, non quidem omnium, sed trium tantū, videlicet Baptismi, Confirmationis, & Ordinis, qui dicitur Character; & est signū quoddā inuisibile, quod animæ, suscipientis talia sacramenta, imprimitur: & quia est indelebile, nunquā illa sacramenta possunt iterari, neque propter peccata, neque propter hæresim, aut vllā infidelitatē.

DE MINISTRO.

DEVUS est author & institutor Sacramentorum, homo verò minister & dispensator. Et quia illud, quod est effectus sacramenti, nō impetratur oratione ministri, sed ex merito passionis Christi, ideo non datur melior effectus per meliorem ministrum. Vnde D. August. super illud Ioan. Super quem videris, &c.

Quid tibi facit bonus minister, nisi bonus Dominus?

PECCANT GRAVITER MALI MINISTRI administrando Sacramenta.

Ministri Sacramentorum sancti esse debent; sicut Dominus sanctus est: quare ad irreuerentiā Dei pertinet quando indignè sacramenta tractant; & gravissimè peccant, qui cum consciētia peccati mortalis quodcunq; sacramentum conficiunt vel administrant.

A MALIS MINISTRIS LICET ACCIPERE SACRAMENTA.

Quamdiu tolerantur ab Ecclesia mali ministri, se tantū lædunt, non alios, sacramenta administrando: quemadmodum fax accensa, inquit Nicolaus Papa, sibi detrimentum præstat, alijs verò lumē in tenebris administrat. Quando autem mali ministri præcisi sunt ab Ecclesia, hoc est, excommunicati vel nominatim, vel propter violentam & notoriam

verberatio-

de Sacramentis in genere.

5

verberationem Clerici, vel alioquin degradati, aut suspensi nominatim, non licet ab eis sacramenta accipere; quia communicaremus peccatis alienis.

DE INTENTIONE

IN ministro requiritur intentio id faciendi, quod facit Ecclesia; quæ intentio exprimitur per verba, quæ in sacramentis dicuntur: vt cū dicitur, *Ego te baptizo, in nomine patris, &c.* Fides tamē ministri recta, necessaria nō est, sicut nec bonitas; quia nō agit in virtute propria, sed in virtute Christi. Vnde hæretici, & alij infideles, quando seruant formā Ecclesiæ, & proponunt facere id, quod facit Ecclesia catholica, licet id credant nihil esse; possunt verum baptismum conferre.

DE SACRAMENTORVM NUMERO.

EX institutione Domini nostri Iesu Christi, septem sunt Sacramenta nouæ legis, in Scripturis sanctis promulgata: neq; plura, neq; pauciora; quæ sanctorum Conciliorum authoritas comprobauit, & tota per orbem Christianum iam inde ab initio ad hæc vsq; tempora obseruauit Ecclesia Catholica: Videlicet **Baptismus**, **Confirmatio**, **Pœnitentia**, **Eucharistia**, **Extrema vnctio**, **Ordo**, & **Matrimonium**.

Hæc, vt diximus, efficaciam ex virtute passionis Domini nostri Iesu Christi sumunt, & ex bona Dei voluntate ad salutem nobis seruiunt, velut apta instrumenta, per quæ meritum passionis Domini nostri Iesu Christi nobis applicatur, & varia diuinæ gratiæ dona in nos deriuantur.

Concil.
Florent.
Const.
sess. 15.
& Trid.

DE SACRAMENTO BAPTISMI catholica instructio.

Baptismus est sacramentum regenerationis per aquam in verbo. Accedit enim verbum ad elementum (inquit August.) & fit sacramentum.

1 Sine hoc, reuel voto suscepto, cum sit ianua & fundamentum aliorum Sacramentorum, sine quo reliqua Sacramenta suscipi minimè possunt; nemo saluari potest, aut cū Ecclesia Catholica communionem vllam habere, immò nec in cœmiterio fidelium sepeliri.

A iij

3. Vt